

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Філософія науки»**

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	спеціальність 201 Агрономія ОНП Агрономія
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Трудомісткість	загальна кількість годин – 150 год; кількість кредитів – 5
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника(ів)	<p><i>Викладач:</i> Шейко Сергій, к. філос. н., професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін.</p> <p><i>Контакти:</i> каб.457 (навчальний корпус №4)</p> <p>e-mail: sergej.sheiko@pdau.edu.ua</p> <p>сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/sheyko-sergiy-volodymyrovych</p>
Мета вивчення навчальної дисципліни	ознайомлення здобувачів вищої освіти доктора філософії з основами філософії наукового пізнання, формування знань у галузі філософії та методології науки, знайомство з практичним застосуванням науково-теоретичних знань у майбутній професійній діяльності, набуття вмінь і навичок планування й проведення відповідних досліджень та втілення їх результатів при написанні наукових робіт.
Компетентності	<p>загальні:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми агрономії на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної добродетелі.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i></p> <p>СК 1. Здатність продукувати та обґрунтовувати нові перспективні ідеї, гіпотези, стратегії виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють наукові знання в агрономії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях із сільськогосподарських і суміжних галузей.</p>
Результати навчання	РН1. Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з філософії науки, агрономії та суміжних галузей, а також дослідницькі вміння для планування й проведення актуальних прикладних наукових досліджень.

	<p>РН2. Висувати і перевіряти гіпотези; обґрунтовувати та інтерпретувати результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного або комп'ютерного моделювання.</p> <p>РН7. Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері агрономії та викладацькій практиці.</p>
Методи навчання	<p>словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда);</p> <p>наочні (ілюстрування);</p> <p>практичні (робота з навчально-методичною літературою, виконання практичних завдань);</p> <p>методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду);</p> <p>методи стимулювання та мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження);</p> <p>комп'ютерні та мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання.</p> <p>Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.</p> <p>Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.</p> <p>Тема 4. Аналітична філософія.</p> <p>Тема 5. Наука в культурі та житті людини.</p> <p>Тема 6. Динаміка науки: філософське розуміння.</p> <p>Тема 7. Сутність наукового пізнання</p> <p>Тема 8. Структура наукового пізнання.</p> <p>Тема 9. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи.</p> <p>Тема 10. Логіка і методологія наукових досліджень.</p> <p>Тема 11. Методи і форми наукового пізнання.</p> <p>Тема 12. Новітні методології наукового пізнання.</p> <p>Тема 13. Етика сучасного науковця.</p> <p>Тема 14. Сучасна наукова картина світу.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p><i>форми поточного контролю:</i> опитування на семінарських заняттях; розв'язування тестів; виконання навчальних (практичних) завдань; виконання завдань самостійної роботи.</p> <p><i>форми семестрового контролю:</i> екзамен.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>Відвідування лекційних і семінарських занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на семінарських заняттях із поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття у спосіб, визначений викладачем.</p> <p>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. Списування під час виконання тестових завдань заборонено. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування чи у випадках виробничої необхідності.</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної добродетелі та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державного аграрного університету. Дотримання академічної добродетелі здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про</p>

	<p>авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право невизнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету http://surl.li/cjelc</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	презентації, відеоролики
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Данильян О.Г. Філософія: підручник. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2019. 432 с. 2. Добронравова І.С. Новітня філософія науки. К.: Логос, 2009. 214 с. 3. Добронравова І.С. Філософія науки: Навчальний посібник. К., 2002. 342 с. 4. Основи практичної філософії : підручник. А. М. Лой (наук. ред., А. О. Баумейстер, Т. І. Ящук та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. 531 с. (2-ге вид. К., 2016). 5. Семенюк Едуард. Філософія сучасної науки і техніки : підручник. Вид. 3-те, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с. 6. Філософія: підручник (ВНЗ І–ІІІ р. а.). О.Л. Воронюк. 3-е вид., переробл. та допов. Київ, «Медицина», 2018. 216 с. 7. Філософія науки: підручник І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін.; за ред. І. С. Добронравової. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с. 8. Філософія науки. Навчальний посібник. Сторожук С.В., Гоян І.М., Данилова Т.В., Матвієнко І.С. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2017. 588 с. 9. Максюта М.С. Соколова О.М. Філософія науки: гуманітарно-педагогічний синтез. Монографія. К.: Гельветика, 2023. 316 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Гадамер Г-Г. Істина і метод. К.: Юніверс, 2000. Т.1-2. 11. Добронравова І. Практична філософія науки. К.: Університетська книга, 2023. 352 с. 12. Мамардашвили М.К. Классический и неклассический идеалы рациональности. Тбилиси.: Мецниереба, 1984.

13. Ilona Yasnolob, Oleg Gorb, Olena Kalashnyk, Serhii Shejko, Svitlana Pysarenko, Olena Mykhailova (2018). The formation of the efficient system of ecological enterprise. Journal of Environmental Management and Tourism. Volume IX, Issue 5 (29) Fall 2018. [Scopus].
14. Палеха Ю. І. , Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. К., 2023. 336 с.
15. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Development of entrepreneurship in the context of civilizational dynamics. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. Poland. vol. XXV, 27 (1/2020). P. 77–85. [Copernicus]
16. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Possibilities of resolving the dilemma «power – knowledge» in the process of the civil society formation in Ukraine. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. Poland. vol. XXV, 27 (3/2020). P. 129–137. [Copernicus].
17. Шейко С.В., Колодій О.С. Деїзм як визначальний принцип формування філософії історії Вольтера. Філософські обрї: Наук.-теорет. журн. Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 45. К.; Полтава, 2021. С. 18-30. (Copernicus).
18. Шейко С.В. Гегелівський аналіз концепції деїзму у філософії Вольтера. Філософські обрї: Наук.-теорет. журн. Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 46. К.; Полтава, 2023. С. 46-66. [Copernicus].
19. Шейко С.В. Проблема визначення світоглядної парадигми у філософії Григорія Сковороди (критично-порівняльний аналіз). Філософські обрї: Наук.-теорет. журн. Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 47. К.; Полтава, 2023. С. 38-44. [Copernicus].

Інформаційні ресурси

20. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: Данильян О. Г., Дзьобань О. П. – Харків: Право, 2023. – 31 с. URL: Режим доступу: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/p_OMND-2023.pdf
- 21.Пронський В.М. Філософія науки: Конспект лекцій для аспірантів, здобувачів і магістрів. К.: НТУУ «КПІ», 2006. 58 с. URL: Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/362423/>
- 22.Саух П. Ю.Феномен наукової школи в контексті реалій сучасної науки. Становлення і розвиток науково-педагогічних шкіл: проблеми, досвід, перспективи : зб. наук. праць. 2012. С. 44 – 51. URL: Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/18412>
- 23.Філософія науки: підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. – К. : ВПЦ "Київський університет",2018.–255с.URL:Режим доступу:
<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Phil-science.pdf>
http://stud.com.ua/29014/filosofiya/filosofiya_i_metodologiya_nauki
- 24.Філософія та методологія наукового пізнання: колективна монографія / За ред. проф. Юрія Вільчинського. К.: КНЕУ, 2013. №2.С.205.URL:Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ucaf_2013_2_25
- 25.Шашкова Л. О. Історичний перспективізм і культурно-історичний проект філософії науки: методологічні паралелі. Філософські проблеми гуманітарних наук. К., 2018. № 1. С. 32 – 37. URL: Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fpgn_2018_1_7.
26. Штанько В.І. Філософія і методія науки: підручник для аспірантів

	всіх спеціальностей / В.І. Штанько. - Харків: ХНУРЕ, 2017. - 180 с. URL: Режим доступу: https://openarchive.nure.ua/bitstreams/18554e96-26bc-4f8f-99bb-73c14f45b758/download
Рік введення	2023